

Fagplan

Personforsikring privat

V.1 2024

Innhold

: DEL 1 INFORMASJON OM FAGPLANEN

Bakgrunn og formål med fagplanen	3
Oversikt over kunnskapsprøver og innhold	4
Kartleggingstest	5
Opplæringsmateriell	5
Kunnskapsnivåer	5

: DEL 2 EMNEOMRÅDER FOR PERSONFORSIKRING PRIVAT

EMNEOMRÅDE 1: RÅDGIVING I PERSONFORSIKRING	6
Oversikt og bakgrunn	7
Fagemne 1.1. Behovskartlegging og anbefaling	7
EMNEOMRÅDE 2: PERSONFORSIKRINGSPRODUKTER	10
Oversikt og bakgrunn:	10
Fagemne 2.1. Produktbestemmelser	11
Fagemne 2.2. Barneforsikring	12
Fagemne 2.3. Ulykkesforsikring	14
Fagemne 2.4. Uføreforsikring (kapital, rente)	15
Fagemne 2.5. Dødsfallsforsikring/livsforsikring	17
Fagemne 2.6. Kritisk sykdom/alvorlig sykdom	18
Fagemne 2.7. Helseforsikring/behandlingsforsikring	19
Fagemne 2.8. Egenbetalt gruppelivsforsikring via jobb eller forening	21
EMNEOMRÅDE 3: RISIKOVURDERING OG HELSEVURDERING	22
Oversikt og bakgrunn	22
Fagemne 3.1. Helsevurdering	22
EMNEOMRÅDE 4: REGELVERK FOR PERSONFORSIKRINGSKANDIDATE	24
Oversikt og bakgrunn:	24
Fagemne 4.1. Forsikringsavtaleloven for personforsikring	25
Fagemne 4.2. Bransjenormer og bransjeavtaler	27

: DEL 1

INFORMASJON OM FAGPLANEN

Bakgrunn og formål med fagplanen

Styret i FinAut besluttet i mars 2018 å opprette en autorisasjonsordning i personforsikring for å imøtekomme bedriftenes ønsker om en felles bransjeautorisasjon. Det er avgjørende for kundene at alle som arbeider med rådgivning i personforsikring, har den nødvendige minstekompetanse og etterlever God skikk. Det er også viktig for den alminnelige tillit som finansnæringen er avhengig av. En felles kompetansestandard og testing i et kontrollert miljø bidrar til legitimitet og troverdighet.

For å bli autorisert, må kandidatene ha bestått fire kunnskapsprøver gjennomføre obligatorisk e-læring i etikk og God skikk, en [etikkprøve](#) og en [praktisk prøve](#). Les mer om regelverket [her](#).

Kombinasjonen av prøveformene og e-læring skal tilfredsstillere kravet til en mest mulig helhetlig kandidatkompetanse skissert i kompetansetrekanten med fagkompetanse, etisk kompetanse og kommunikasjonsferdigheter. Hensikten med kunnskapsprøvene som omhandles i denne fagplaner å dokumentere fagkunnskap.

Figur: Kompetansetrekanten

Fagplanen for kunnskapsprøven gir kandidatene som skal ta prøven en oversikt over faginnhold, stoffomfang, beskrivelse av kunnskapskrav og kunnskapsnivå. Fagplanen er også et grunnlag for å utvikle relevant opplæringsopplegg.

Fagplanen er et dynamisk dokument. Hovedendringene vil skje hvert år i januar samtidig med fagplanen for kunnskapsoppdateringer. Fra publisering av endret fagplan vil det gå 3 måneder før Kandidatene vil bli testet i nytt eller endret fagstoff. Siste versjon finnes alltid tilgjengelig på FinAut sine sider.

Oversikt over kunnskapsprøver og innhold

Fagplanen beskriver minimumskrav til generell fagkunnskap som det forventes at kompetente personforsikringsrådgivere i privatmarkedet skal ha. Alle emneområdene i kunnskapsprøvene har spesifiserte fagemner og delemner med kunnskapskrav. I del 2 av fagplanen beskrives hvert emneområde nærmere.

I tillegg må kandidatene gjennomføre obligatorisk opplæring i etikk og God skikk og flere prøver med egne fagplaner:

1. Obligatoriske e-læringskurs i etikk og God skikk *(fritak hvis det er bestått tidligere)*

- Felles opplæring, uansett ordning
- Begge kursen må gjennomføres med godkjent

2. Kunnskapsprøve tverrgående emner *(fritak hvis det er bestått tidligere)*

- Felles prøve, uansett ordning
- Egen fagplan med krav spesifisert
- Egen kunnskapsprøve med 25 oppgaver
- Tidsbegrensning 40 minutter
- Beståttgrense 70 % totalresultat og minst 50 % på hvert emneområde

3. Kunnskapsprøve i grunnleggende personlig økonomi *(fritak hvis det er bestått tidligere)*

- Felles prøve mellom Sparing og investering, Kreditt og Personforsikring
- Egen kunnskapsprøve med 20 oppgaver
- Tidsbegrensning 40 minutter
- Beståttgrense 70 %

4. Kunnskapsprøve i felles forsikringskunnskap *(fritak hvis det er bestått tidligere)*

- Felles prøve for alle forsikringsordninger
- Egen fagplan med krav spesifisert
- Egen kunnskapsprøve med 20 oppgaver
- Tidsbegrensning 35 minutter
- Beståttgrense 70

5. Kunnskapsprøve i personforsikring privat

- Egen kunnskapsprøve med 45 oppgaver
- Tidsbegrensning 70 minutter
- Beståttkrav: 70 % totalresultat og minst 50 % pr emneområde (3 og 4 er slått sammen)

Emner i personforsikring privat	Antall oppgaver
1. Rådgivning og behovsavdekking i personforsikring	10 oppgaver
2. Personforsikringsprodukter	20 oppgaver
3. Risikovurdering og helsevurdering	5 oppgaver
4. Regelverk og bransjeavtaler	10 oppgaver

Kartleggingstest

Alle kandidater vil få tilgang til en kartleggingstest. Kartleggingstesten har like mange oppgaver og samme tidsramme som kunnskapsprøven. Hensikten med kartleggingstesten er å gi kandidaten en indikasjon om opplæringsbehov, samt et bilde av innhold, vanskelighetsgrad og tidsbruk i selve kunnskapsprøven. For mange kandidater er det også nyttig å trene på flervalgsoppgaver som testform, og å bli kjent med brukergrensesnittet som benyttes på kunnskapsprøven. Mer informasjon og tips for gjennomføring av kunnskapsprøver finner du på Læringstorget under [Min første autorisasjon/informasjon om autorisasjonsprøvene](#) (krever innlogging).

Opplæringsmaterieill

Nødvendig lærestoff (pensum) er bedriftenes ansvar – eventuelt i samarbeid med de utdanningsleverandører som bedriftene velger.

Kunnskapsnivåer

Emnene i fagplanen vil kreve ulike nivåer av kunnskap:

- Nivåene angir kunnskapskravenes kompleksitet.
- Nivåene bygger på hverandre. Har man kunnskap på nivå 2 så har man også kunnskap på nivå 1.
- Delemner som skal testes på nivå 2 kan også ha oppgaver som er på nivå 1.
- Kunnskapsnivåer er spesifisert under hvert delemne i fagplanen.

Kunnskapsnivåer	Beskrivelse – noen stikkord
Nivå 1: Fakta	<ul style="list-style-type: none">• Kunne gjengi informasjon, fakta, begreper, definisjoner og prinsipper

	<ul style="list-style-type: none"> • Vite at noe er som det er • Kjenne til fakta og metoder
Nivå 2: Forståelse	<p>Kunnskapsnivået «forståelse» angir et <u>faglig</u> kunnskapsnivå utover faktakunnskap. Har man fagkunnskap på dette nivået innehar man faktakunnskaper og noe mer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forstå sammenhenger i en problemstilling, for eksempel forholdet mellom ulike størrelser og begreper • Forstå meningen eller hensikten med noe • Tolke informasjon, for eksempel bruke en gitt tabell for å finne hvilken aldersgruppe som sparer mest.
Nivå 3: Anvendelse	<p>Kunnskapsnivået «anvendelse» angir et <u>faglig</u> kunnskapsnivå (ikke praktisk anvendelse) utover forståelse. Har man fagkunnskap på dette nivået innehar man forståelse og noe mer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Finne ut hvilken metode eller hvilket prinsipp som kan brukes for å løse oppgaven • Gjenkjenne en situasjon eller et problem og bruke hensiktsmessig kunnskap eller en metode • Forutsi/anslå, eller resonnere seg fram til sannsynlige hendelser ut fra gitte betingelser • Bruke relevant kunnskap som grunnlag for god og riktig rådgivning og kundebehandling • Utføre en utregning basert på oppgitte verdier i en problemstilling

: DEL 2

EMNEOMRÅDER FOR PERSONFORSIKRING PRIVAT

EMNEOMRÅDE 1: RÅDGIVING I PERSONFORSIKRING

Oversikt og bakgrunn

Hensikten med emneområdet er å gjøre kandidaten i stand til å kartlegge kundens behov for personforsikringer og gi en konkret anbefaling. Emneområdet belyser hvordan behovet for personforsikring varierer gjennom ulike livsfaser, og viser hvordan livssituasjon og sivilstatus inngår som en del av behovsavdekkingen.

Emneområdet skal bidra til å skape en forståelse for hvordan offentlige ytelser, forsikringer gjennom arbeidsgiver og individuelle forsikringer bygger på hverandre. Kandidaten skal kunne finne frem til kundens forsikringsbehov med utgangspunkt i familiesituasjonen, personlig økonomi og ytelsene fra det offentlige. Kandidaten skal også kunne ta hensyn til forsikringer gjennom arbeidsgiver, dersom kunden ønsker det og informasjon om disse er tilgjengelig.

Antall oppgaver på kunnskapsprøven: 10

Emneområdet gjelder for: Personforsikring privat

Fagemne 1.1. Behovskartlegging og anbefaling

Beskrivelse

Kandidaten skal kunne gjennomføre en behovsanalyse med utgangspunkt i kundens situasjon, og med basis i behovsanalysen, gi råd om hvordan kunden bør forsikre seg og sin familie.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.1.1. Hva er personforsikring?</p> <ul style="list-style-type: none">• Kandidaten skal vite at personforsikring er forsikring av personer (i motsetning til ting), og at de er knyttet opp mot kundens liv og helse.• Kandidaten skal vite at de vanligste personforsikringene gir utbetaling ved ulykkesskade, sykdom, arbeidsuførhet eller død.• Kandidaten skal vite at en personforsikring kan gi erstatning for et økonomisk tap (f.eks. tapt inntekt) eller for et ikke-økonomisk tap, såkalt menerstatning eller erstatning for tapt livsutfoldelse.• Kandidaten skal kunne forklare begrepet arbeidsuførhet og hva som kreves for å bli erklært varig arbeidsufør.• Kandidaten skal kunne forklare begrepet medisinsk invaliditet og hvordan en medisinsk invaliditetsgrad fastsettes.• Kandidaten skal kunne forklare forskjellen mellom uførhet og medisinsk invaliditet.	<p>Fakta Forståelse</p>

<p>1.1.2. Hvorfor personforsikringer?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal kunne forklare hvorfor det er viktig med personforsikringer, herunder årsaker til – og økonomiske konsekvenser av - sykdom, uførhet, arbeidsledighet og død. • Kandidaten skal kunne illustrere behovet til en kunde for private personforsikringer som et supplement til det offentlige. • Kandidaten skal forstå hvordan offentlige ytelser, forsikringer gjennom arbeidsgiver og private forsikringer bygger på hverandre. 	<p>Fakta Forståelse Anvendelse</p>
<p>1.1.3. Bærekraft og personforsikringsprodukter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal forstå hvordan personforsikringer er bærekraftige. • Kandidaten skal forstå at foretakene har en rolle for å skape bærekraftige produkter og løsninger som støtter og underbygger vårt felles velferdssystem. • Kandidaten skal forstå at de har en rolle som rådgiver når det gjelder å tilby bærekraftige løsninger basert på vårt felles velferdssystem. 	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>1.1.4. Livssituasjonen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal forstå hvordan behovet for personforsikring avhenger av kundens livssituasjon og varierer gjennom livet. • Kandidaten skal videre forstå at behovet for personforsikringer er aller størst for personer med forsørgeransvar og høy gjeld, typisk barnefamilier. 	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>1.1.5. Behovskartlegging</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal forstå hvordan behovet for personforsikring avhenger av: <ul style="list-style-type: none"> - Familiesituasjon - Økonomiske situasjon (inntekt, gjeld) - Dekninger fra folketrygden - Personforsikringer via arbeidsforhold • Kandidaten skal kunne kartlegge forsikringsbehov basert på alder, inntekt, gjeld, sivilstatus og familiesituasjon. • Kandidaten skal kunne beregne kundens totale behov for personforsikringer. • Kandidaten skal kunne ta hensyn til standardiserte forsikringer via arbeidsgiver eller fagforening etter kundens ønske. • Kandidaten skal kunne beregne konkrete forsikringssummer med utgangspunkt i kartlagt forsikringsbehov 	<p>Fakta Forståelse Anvendelse</p>
<p>1.1.6. Behov for personforsikring – voksne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal kunne legge frem et konkret tilbud som sikrer kunden ved ulykke, sykdom og uførhet, og eventuelle etterlatte ved død. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal kunne forklare hvorfor kunden trenger de tilbudte forsikringene, hvilke dekningsforsikringene inneholder og når de kommer til utbetaling. • Kandidaten skal forstå at viktige forutsetninger og begrensninger som forbehold om godkjent helsevurdering, symptomklausul (karenstid) og andre unntak skal fremheves. 	<p>Fakta Forståelse Anvendelse</p>
<p>1.1.7. Behov for barneforsikring</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal kunne forklare hvorfor en barneforsikring er viktig, og kunne fremheve de mest sentrale dekningene og når de kommer til utbetaling. • Kandidaten skal kunne formidle betydningen av en god uføreforsikring for barn med bakgrunn i folketrygdens ytelser for «ung ufør». • Kandidaten skal vite at det finnes offentlige ytelser som kan gis til foreldre med alvorlig syke barn (omsorgspenger, pleiepenger, grunnstønad og hjelpestønad) og hvordan barneforsikringen supplerer disse ytelsene. • Kandidaten skal forstå hvordan barneforsikring både skal være til hjelp for familien når noe skjer med barnet, samt sikre barnets økonomiske fremtid. • Kandidaten skal forstå at viktige forutsetninger og begrensninger som forbehold om godkjent helsevurdering, symptomklausul (karenstid) og andre unntak skal fremheves. 	<p>Fakta Forståelse Anvendelse</p>
<p>1.1.8. Beskatning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal kunne skattereglene for private kapitalforsikringer (engangsutbetalinger), renteforsikringer (ratevise utbetalinger) og behandlingforsikringer. • Kandidaten skal vite at disse er forskjellige fra skattereglene for pensjonsforsikringer, slik som uførepensjon fra arbeidsgiver. 	<p>Fakta</p>
<p>1.1.9. Flytting av personforsikring (gjelder ikke ulykkesforsikring eller gruppelevsforikring)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite at det normalt kreves ny helsevurdering ved flytting av individuelle personforsikringer. • Kandidaten skal kjenne til at det finnes en bransjeavtale, med frivillig tilslutning, som regulerer flytting av personforsikringer som krever egenerklæring om helse og hva denne avtalen innebærer. <ul style="list-style-type: none"> ○ Kandidaten skal kjenne til vilkårene for retten til gjenopptak ○ Kandidaten skal kjenne til vilkår for å fravike symptomklausul ○ Kandidaten skal kjenne til at bransjeavtalen regulerer ansvarsforholdet ved et forsikringstilfelle som inntreffer i perioden der forsikringstaker har rett til gjenopptak • Kandidaten skal utvise aktsomhet og være særlig bevisst på sin informasjonsplikt ved flytting av personforsikringer fra et annet forsikringsforetak. 	<p>Fakta</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite at foretakene har ulike praksiser når det gjelder gjenopptak og flytting av forsikringer som ikke er omfattet av bransjeavtalen. • Kandidat skal kjenne til at det finnes en liste over foretak som er tilsluttet bransjeavtalen • Kandidaten skal kjenne til hvor man finner bransjeavtalen 	
<p>1.1.10. Rådgivningsplikt og dokumentasjon</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite at rådgivere innenfor personforsikring ikke bare har en moralsk, men også en juridisk plikt til å avdekke og gi råd om kundens forsikringsbehov, ref. FAL §11-2, FAL §1B-1, 2.ledd. • Kandidaten skal kjenne til sitt ansvar om ikke å tilby overforsikring av kundene. • Kandidaten skal forstå at det er viktig med gode rutiner for dokumentasjon av rådgivningssamtalen, både for kundens og kandidats/ foretakets del med tanke på løpende rådgivning og fremtidige skadesaker. 	<p>Fakta Forståelse</p>

EMNEOMRÅDE 2: PERSONFORSIKRINGSPRODUKTER

Oversikt og bakgrunn:

Emneområdet omhandler personforsikringsprodukter (rene risikoprodukter) som normalt tilbys i markedet.

Generelle egenskaper er omhandlet i følgende punkter:

- 1) Produktbestemmelser
- 2) Barneforsikring
- 3) Ulykkesforsikring
- 4) Uføreforsikring (kapital, rente)
- 5) Dødsfallsforsikring/livsforsikring
- 6) Kritisk sykdom/alvorlig sykdom
- 7) Helseforsikring/behandlingsforsikring
- 8) Egenbetalt gruppelevsforikring – via jobb/forening

I tillegg til generell produktkompetanse må Kandidaten ha meget god kompetanse om foretakets egne produkter. Opplæring i spesiell produktkompetanse foregår internt i regi av det enkelte foretak. Alt salg og rådgivning skal gjennomføres med fokus på den individuelle kundes behov.

Kandidaten skal ha god kompetanse om produktenes egenskaper, omfang, begrensninger, ansvarsregler og tegningsregler. Kandidaten skal forstå produktenes sammenheng med andre produkter og mulige overlapp i forhold til kundens totale forsikringsbehov. Kandidaten skal legge frem både fordeler og ulemper som knytter seg til de forskjellige produkter og konsepter, slik at det danner best mulig grunnlag for kundens beslutning. Kandidaten skal kjenne til sitt ansvar om å ikke tilby overforsikring ved uførhet.

Antall oppgaver på kunnskapsprøven: 20

Emneområdet gjelder for: Personforsikring

Fagemne 2.1. Produktbestemmelser

Beskrivelse

Dette fagemnet omhandler generelle begreper som benyttes i bestemmelser for personforsikringsprodukter. Bestemmelsene beskrives i forsikringsavtalen mellom kunden og foretaket. Gjennom forsikringsavtalen påtar foretaket seg, mot en fastsatt pris, å betale erstatning hvis det skjer et forsikringstilfelle. Foretaket skal gi forsikringstakeren et forsikringsbevis som oppsummerer avtalen og henviser til vilkårene. Både begreper i forbindelse med forsikringsavtalen og personforsikring generelt behandles i dette fagemnet.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
2.1.1. Forsikringsavtale Kandidaten skal vite hva en forsikringsavtale består av og forstå hvilke bestemmelser som regulerer den. Kandidaten skal vite at tekst i forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkåret.	Fakta Forståelse
2.1.2. Vilkår Kandidaten skal forstå hva vilkår er og hvordan disse er bygget opp. Kandidaten skal forstå vilkårets betydning for forsikringsavtalen og hva som er dekket ved oppgjør (erstatningsutbetaling).	Fakta Forståelse
2.1.3. Tegningsregler og helsevurdering Kandidaten skal kjenne til at foretakene har tegningsregler som angir kriteriene for å kjøpe forsikringen, og at det skal gjennomføres en helsevurdering for å gi riktig pris og vilkår.	Fakta
2.1.4. Prissetting – risiko og strategi <ul style="list-style-type: none">• Kandidaten skal vite at prissetting i all forsikring er lovmessig regulert så også personforsikring (ref. Forsikringsvirksomhetsloven § 3-3).• Kandidaten skal forstå at foretakets pris er et produkt av risikoberegning, markedsmessige- og individuelle prisjusteringer og kostnadspåslag.	Fakta Forståelse

- Kandidaten skal forstå at prisen er påvirket av ulike risikofaktorer som for eksempel alder, yrke, røyking og helsetilstand, samt at foretakene kan ha ulike prisstrategier.

Fagemne 2.2. Barneforsikring

Beskrivelse

Fagemnet omhandler produkter som forsikrer barn ved ulykke og sykdom. Fagemnet dekker både hvem som kan forsikres og hvilke hendelser produktet har som generell hensikt å gi erstatning for. Videre tar fagemnet for seg sentrale begreper relatert til forsikringen, unntak som ofte forekommer for produktet samt vanlige misforståelser blant kundene.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>2.2.1. Beskrivelse av forsikringen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite at barneforsikringer tilbys som pakker med ulikt innhold. Vanlige produktpakker er standard dekning og utvidet dekning (Topp, Super, Ekstra osv.) • Kandidaten skal vite hvilke dekningsomfang de ulike pakkene normalt har. Videre hvilke hendelser forsikringen er ment å gi erstatning for samt hva som er de vanligste misforståelsene blant kunder. • Kandidaten skal forstå kundens behov for dekningsomfang. 	Fakta Forståelse
<p>2.2.2. Hva forsikringen normalt dekker</p> <p>Kandidaten skal vite hva forsikringen normalt dekker.</p> <p>Vanlige deknninger i markedet er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Medisinsk invaliditet ved ulykke • Medisinsk invaliditet ved sykdom • Dagpenger ved sykehusopphold • Utvidet hjelpestønad/merutgifter ved pleie • Utvalgte sykdommer/kritisk sykdom • Ombygging av bolig • Behandlingsutgifter ved ulykke • Dødsfall • Uførhet, herunder uførekapital og uførepensjon • Behandlings-/helseforsikring 	Fakta

<p>2.2.3. Hva forsikringen normalt ikke dekker</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite hvilke unntak og begrensninger som normalt gjelder for produktet (eks unntak for psykiske lidelser, samordning mellom de enkelte dekninger). • Kandidaten skal vite hvilke begrensninger som normalt gjelder for produktene, herunder karenstid/symptomklausul. 	Fakta
<p>2.2.4. Hvem forsikringen normalt gjelder for</p> <p>Kandidaten skal vite hvem som normalt omfattes av forsikringen (forsikrede).</p>	Fakta
<p>2.2.5. Hvem som kan tegne forsikringen</p> <p>Kandidaten skal vite hvem som normalt kan tegne forsikringen (forsikringstaker).</p>	Fakta
<p>2.2.6. Hvor forsikringen normalt gjelder</p> <p>Kandidaten skal vite hvor forsikringen normalt gjelder (inkl. vanlige regler om midlertidig bosted utenfor Norge).</p>	Fakta
<p>2.2.7. Forsikringssum</p> <p>Kandidaten skal vite hvilke forsikringssummer som kan velges ved tegning og hvordan forsikringssommene reguleres i forsikringstiden.</p>	Fakta
<p>2.2.8. Utbetalingsregler</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite at erstatninger etter loven utbetales til forsikringstaker, men at det kan være vilkårsfestet at enkelte dekninger skal utbetales til forsikrede (barnet). • Kandidaten skal kjenne til reglene for utbetaling av erstatning til mindreårige og at utbetalinger over 2 grunnbeløp skal skje til Statsforvalteren som forvalter midlene frem til myndighetsalder, jf. vergemålsloven. 	Fakta
<p>2.2.9. Når begynner og slutter forsikringen å gjelde</p> <p>Kandidaten skal vite når forsikringen begynner og slutter å gjelde, og om enkelte dekninger kan videreføres som voksenforsikring uten ny helseerklæring.</p>	Fakta

Fagemne 2.3. Ulykkesforsikring

Beskrivelse

Dette fagemnet omhandler produkter som dekker invaliditet og dødsfall som følge av en ulykkeshendelse. Fagemnet inneholder både hva som er dekket og hva som ikke er dekket, samt hvem som har rett til erstatningsutbetaling ved et skadetilfelle.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>2.3.1. Beskrivelse av forsikringen</p> <p>Kandidaten skal vite at en ulykkesforsikring som hovedregel dekker medisinsk invaliditet som følge av en ulykke samt hva som er de vanligste misforståelser hos kunder (bl.a. definisjonen av begrepet ulykke)</p> <ul style="list-style-type: none">• Kandidaten skal forstå kundens behov for dekningsomfang.	Fakta Forståelse
<p>2.3.2. Hva forsikringen normalt dekker</p> <p>Kandidaten skal vite hva som normalt inngår i forsikringen. Kandidaten skal ha god forståelse for produktets vilkår.</p> <p>Vanlige dekninger i markedet er:</p> <ul style="list-style-type: none">• Medisinsk invaliditet ved ulykke• Behandlingsutgifter ved ulykke• Død som følge av ulykke	Fakta Forståelse
<p>2.3.3. Hva forsikringen normalt ikke dekker</p> <p>Kandidaten skal vite hvilke begrensninger som normalt gjelder for produktet (eks. unntak for ekstremsport, uaktsomhet).</p>	Fakta
<p>2.3.4. Hvem forsikringen normalt gjelder for</p> <p>Kandidaten skal vite hvem som normalt omfattes av forsikringen.</p>	Fakta
<p>2.3.5. Hvor forsikringen normalt gjelder</p> <p>Kandidaten skal vite hvor forsikringen normalt gjelder (inkl. vanlige regler om midlertidig bosted utenfor Norge).</p>	Fakta
<p>2.3.6. Forsikringssum</p>	Fakta

Kandidaten skal vite hvilke forsikringssummer som kan velges ved tegning og hvordan forsikringssommene reguleres i forsikringstiden.	
2.3.7. Utbetalingsregler <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite at erstatninger ved medisinsk invaliditet som følge av ulykke utbetales til forsikrede. Kandidaten skal vite at ved død utbetales erstatninger etter regler gitt i Forsikringsavtaleloven. 	Fakta
2.3.8. Når begynner og slutter forsikringen å gjelde <p>Kandidaten skal vite når forsikringen begynner og slutter å gjelde.</p>	Fakta

Fagemne 2.4. Uføreforsikring (kapital, rente)

Beskrivelse

Dette fagemnet omhandler produkter som dekker arbeidsuførhet som følge av ulykke og sykdom. Fagemnet tar for seg hva som kreves for å oppnå retten til utbetaling, hvem som kan motta erstatningsutbetaling, og hvor lenge man kan få erstatningsytelsen utbetalt.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
2.4.1. Beskrivelse av forsikringen <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite at det forekommer to hovedformer for uføreforsikring: <ul style="list-style-type: none"> Uførekapital: Utbetales som engangssum ved varig uførhet. Kravet til graden av uførhet kan variere mellom foretakene i bransjen. Uførerente/-pensjon: Utbetales normalt i månedlige rater etter 12 måneders sykemelding og frem til man enten blir arbeidsdyktig igjen, eller frem til pensjonsalder. Kravet til graden av uførhet varierer mellom foretakene i bransjen. Kandidaten skal vite hva som er de vanligste misforståelser hos kunden. Kandidaten skal forstå kundens behov for dekningsomfang. 	Fakta Forståelse
2.4.2. Hva forsikringene normalt dekker	Fakta Forståelse

<ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite hva som normalt inngår i forsikringene. Sentrale elementer her er når forsikringstilfellet inntreffer og hvilke sykdommer/ulykker/hendelser forsikringene normalt omfatter. • Kandidaten skal ha god forståelse for produktenes vilkår. 	
<p>2.4.3. Hva forsikringene normalt ikke dekker</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite hvilke sykdommer/ulykker/hendelser som normalt ikke inngår i forsikringen. • Kandidaten skal vite hvilke begrensninger som normalt gjelder for produktene, herunder karenstid/symptomklausul. 	Fakta
<p>2.4.4. Hvem forsikringen normalt gjelder for</p> <p>Kandidaten skal vite hvem forsikringen normalt gjelder for.</p>	Fakta
<p>2.4.5. Hvor forsikringen normalt gjelder</p> <p>Kandidaten skal vite hvor forsikringen normalt gjelder (inkl. vanlige regler om midlertidig bosted utenfor Norge).</p>	Fakta
<p>2.4.6. Forsikringssum</p> <p>Kandidaten skal vite hvilke forsikringssummer som kan velges ved tegning, og hvordan forsikringssummene reguleres i forsikringstiden.</p>	Fakta
<p>2.4.7. Utbetalingsregler</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite at erstatninger normalt utbetales til forsikrede ved arbeidsuførhet med en uføregrad som gir rett til erstatningsutbetaling i henhold til vilkårene. • Kandidaten skal vite om størrelsen på utbetalingen er avhengig av uføregrad eller ikke. • Kandidaten skal vite om forsikringen gir løpende månedlig utbetaling eller en engangsutbetaling, eller en kombinasjon av begge. • Kandidaten skal vite at engangsutbetaling krever varig arbeidsuførhet. • Kandidaten skal kjenne til at foretakene kan gjøre avkortning ved utbetaling av uførepensjonen/renten der hvor kunden vil kunne tjene på å bli ufør 	Fakta
<p>2.4.8. Når begynner og slutter forsikringen å gjelde</p>	Fakta

Kandidaten skal vite når forsikringene begynner og slutter å gjelde.

Fagemne 2.5. Dødsfallsforsikring/livsforsikring

Beskrivelse

Fagemnet omhandler produkter som forsikrer kunden ved dødsfall, og hvem som mottar utbetalingen.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
2.5.1. Beskrivelse av forsikringen <ul style="list-style-type: none">Kandidaten skal vite at en dødsfallsforsikring som hovedregel dekker dødsfall uansett årsak samt hva som er de vanligste misforståelser hos kunder.Kandidaten skal forstå kundens behov for dekningsomfang.	Fakta Forståelse
2.5.2. Hva forsikringen normalt dekker <ul style="list-style-type: none">Kandidaten skal vite som normalt inngår i forsikringen.Kandidaten skal ha god forståelse for produktets vilkår.	Fakta Forståelse
2.5.3. Hva forsikringen normalt ikke dekker <p>Kandidaten skal vite hvilke begrensninger som normalt gjelder for produktet (dødsfall som følge av selvmord i det første året).</p>	Fakta
2.5.4. Hvem forsikringen normalt gjelder for <p>Kandidaten skal vite hvem forsikringen normalt gjelder for.</p>	Fakta
2.5.5. Hvor forsikringen normalt gjelder <p>Kandidaten skal vite hvor forsikringen normalt gjelder (inkl. vanlige regler om midlertidig bosted utenfor Norge).</p>	Fakta
2.5.6. Forsikringssum <p>Kandidaten skal vite hvilke forsikringssummer som kan velges ved tegning og hvordan forsikringssommene reguleres i forsikringstiden.</p>	Fakta

<p>2.5.7. Utbetalingsregler</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal kjenne til erstatningsreglene for dødsfallforsikring i FAL. Kandidaten skal vite om forsikringstakers mulighet til å disponere over forsikringen gjennom begunstigelse i forsikringsavtale eller testament. 	Fakta
<p>2.5.8. Når begynner og slutter forsikringen å gjelde</p> <p>Kandidaten skal vite når forsikringene begynner og slutter å gjelde.</p>	Fakta

Fagemne 2.6. Kritisk sykdom/alvorlig sykdom

Beskrivelse

Dette fagemnet omhandler produkter som gir utbetaling ved alvorlige sykdommer. Fagemnet tar for seg hvilke sykdommer og tilstander som gir rett til erstatningsutbetaling samt hvilke krav som gjelder for å oppnå retten til utbetaling.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>2.6.1. Beskrivelse av forsikringen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite at kritisk sykdom dekker en liste med diagnoser og kjenne til de vanligste misforståelsene hos kunder. Kandidaten skal forstå kundens behov for dekningsomfang. 	Fakta Forståelse
<p>2.6.2. Hva forsikringen normalt dekker</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite hva som normalt inngår i forsikringen. Sentrale elementer er her når forsikringstilfelle inntreer og hvilke sykdommer/ulykker/hendelser forsikringene normalt omfatter. Kandidaten skal ha god forståelse for produktets vilkår. 	Fakta Forståelse
<p>2.6.3. Hva forsikringen normalt ikke dekker</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite at forsikringen ikke dekker andre diagnoser enn de som er definert i avtalen. Kandidaten skal vite hvilke begrensninger som normalt gjelder for produktene, herunder karenstid/symptomklausul. 	Fakta

2.6.4. Hvem forsikringen normalt gjelder for Kandidaten skal vite om hvem forsikringen normalt gjelder for.	Fakta
2.6.5. Hvor forsikringen normalt gjelder Kandidaten skal vite hvor forsikringen normalt gjelder (inkl. vanlige regler om midlertidig bosted utenfor Norge).	Fakta
2.6.6. Forsikringssum Kandidaten skal vite hvilke forsikringssummer som kan velges ved tegning og hvordan forsikringssommene reguleres i forsikringstiden.	Fakta
2.6.7. Utbetalingsregler <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite at erstatninger normalt utbetales til forsikrede ved bekreftet diagnose på en av sykdommene/tilstandene som er listet opp i vilkårene. Kandidaten skal kjenne til at definisjoner og kriterier for utbetaling varierer mellom foretakene. 	Fakta
2.6.8. Når begynner og slutter forsikringen å gjelde Kandidaten skal vite når forsikringene begynner og slutter å gjelde,	Fakta

Fagemne 2.7. Helseforsikring/behandlingsforsikring

Beskrivelse

Dette fagemnet omhandler produkter som dekker behandling i privat helsevesen - helseforsikring/behandlingsforsikring. Fagemnet tar for seg hva som inngår i forsikringen og begrensninger i forsikringen.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
2.7.1. Beskrivelse av forsikringen <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite at formålet med forsikringen er å formidle og dekke medisinsk behandling i det private helsevesenet. Kandidaten skal vite at forsikringen gjerne tilbys i flere varianter med ulikt dekningsomfang, f.eks. standard dekning og utvidet dekning (Topp, Super, Ekstra osv.) 	Fakta Forståelse

<ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite hva som er de grunnleggende betingelsene for at forsikringen skal kunne benyttes. • Kandidaten skal kjenne til vanlige misforståelser blant kunder. • Kandidaten skal forstå kundens behov for dekningsomfang. 	
<p>2.7.2. Hva forsikringen normalt dekker</p> <p>Kandidaten skal vite hva forsikringen normalt dekker.</p> <p>Vanlige deknninger i markedet er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diagnostikk/utredning og behandling hos private legespesialister og/eller på private sykehus. • Medisiner under sykehusbehandling. • Etterkontroller og rehabilitering etter operasjoner. • Behandling hos fysioterapeut, kiropraktor, manuellterapeut, naprapat. • Behandling hos psykolog. • Tidsgarantier for behandling. • Kompensasjon ved brudd på behandlingsgarantien. • Behandlingsservice. 	Fakta
<p>2.7.3. Hva forsikringen normalt ikke dekker</p> <p>Kandidaten skal vite hvilke begrensninger som normalt gjelder for produktet, herunder karenstid/symptomklausul.</p>	Fakta
<p>2.7.4. Hvem forsikringen normalt gjelder for</p> <p>Kandidaten skal vite hvem som normalt omfattes av forsikringen.</p>	Fakta
<p>2.7.5. Hvor forsikringen normalt gjelder</p> <p>Kandidaten skal vite hvor forsikringen normalt gjelder, herunder skillet mellom privat og offentlig helsevesen og geografisk avgrensning for hvor behandling normalt kan foretas.</p>	Fakta
<p>2.7.6. Forsikringssum</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite at behandlingsforsikring dekker utgifter til behandling fremfor å utbetale en gitt forsikringssum. • Kandidaten skal kjenne til at enkelte foretak har maksimal grenser for dekning av utgifter til behandling. 	Fakta

<p>2.7.7. Utbetalingsregler</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal kjenne til reglene for utgiftsdekning, dvs. direkte utbetaling til behandler eller refusjon av utgifter mot kvittering, • Kandidaten skal kjenne til at en sentral del av forsikringen er å bistå kunden i å finne frem til egnet behandler. 	Fakta
<p>2.7.8. Når begynner og slutter forsikringen å gjelde</p> <p>Kandidaten skal vite når forsikringene begynner og slutter å gjelde.</p>	Fakta

Fagemne 2.8. Egenbetalt gruppelivsforsikring via jobb eller forening

Beskrivelse

Fagemnet omhandler krav til kunnskap og forståelse om egenbetalte gruppelivsforsikringer via jobb og foreninger.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>2.8.1. Beskrivelse av forsikringen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite at en egenbetalt gruppelivsforsikring enten via jobb eller forening har betydning for kundens behov for forsikring. • Kandidaten skal kjenne til det særlige tredjepartsforholdet i gruppelivsforsikringer, samt forskjellen på obligatoriske ordninger og ordninger med frivillig tilslutning. • Kandidaten skal vite hva en gruppelivsforsikring normalt inneholder av deknninger og forsikringssummer, samt hva som er de vanligste misforståelser hos kunder. • Kandidaten skal vite forskjellen på gruppelivsforsikringer med og uten helseerklæringer, herunder bruken av sykdomsklausuler og symptomklausuler. • Kandidaten skal forstå kundens behov for dekningsomfang. 	Fakta Forståelse
<p>2.8.2. Hva forsikringen normalt dekker</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite hva som normalt inngår i en gruppelivsforsikring. • Kandidaten skal vite bakgrunnen for at prisene på gruppelivsforsikringer oftest er billigere enn individuelle forsikringer, herunder at de fleste gruppelivsforsikringer har avtrappende forsikringssummer. 	Fakta

- Kandidaten skal kjenne til reglene om retten til individuell fortsettelsesforsikring ved visse typer opphør av gruppelivsforsikringer.

EMNEOMRÅDE 3: RISIKOVURDERING OG HELSEVURDERING

Oversikt og bakgrunn

Lowerket krever i mange tilfeller at alle foretak som tilbyr forsikring som dekker sykdom, innhenter og vurderer helseopplysninger. Denne informasjonen setter foretaket i stand til å beregne premie som står i riktig forhold til helserisikoen som overtas.

Forsikringsavtaleloven fastslår at foretaket ikke kan ta et generelt forbehold for sykdommer og lidelser kunden hadde før forsikringsavtalen ble inngått. Forbehold er kun tillatt dersom det baserer seg på opplysninger det har fått om den forsikrede.

Emneområdet gir en grunnleggende innføring i hvorfor og hvordan foretakene gjennomfører helsevurdering ved søknad om forsikring. Emneområdet tar for seg kundens ansvar, kandidats ansvar og foretakets behandling og bedømmelse av helseerklæringen.

Antall oppgaver på kunnskapsprøven: 5

Emneområdet gjelder for: Personforsikring

Fagemne 3.1. Helsevurdering

Beskrivelse

Fagemnet omhandler hva en helseerklæring er, og hvilke fullmakter og grunnlag den gir foretaket for beslutning. Emnet beskriver hvordan forsikringsforetaket behandler og vurderer opplysningene i helseerklæringen. I tillegg beskrives de mulige utfallene vurderingen kan ha, samt kundens klagemuligheter.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
3.1.1. Bakgrunn Kandidaten skal forstå hvorfor foretaket innhenter helseopplysninger.	Fakta Forståelse
3.1.2. Behandling av særlige kategorier av personopplysninger Kandidatene skal vite at foretakene selv er ansvarlig for å vurdere om behandling og oppbevaring av helseopplysninger er tillatt, blant annet om det foreligger et	Fakta

behandlingsgrunnlag. Datatilsynet har ansvaret for å føre tilsyn med foretakene og kontrollere at regelverket blir fulgt	
3.1.3 Automatisk/automatisert helsevurdering Kandidaten skal kjenne til at deler av, eller hele, helsevurderingen kan skje automatisk ved kundens samtykke.	Fakta
3.1.4. Hva er en helseerklæring <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal forstå at helseerklæringen er en egenerklæring fra kunden om sin egen eller sitt barns helse. • Kandidaten skal forstå hvordan erklæringen danner grunnlag for foretakets risikovurdering. 	Fakta Forståelse
3.1.5. Innhold i helseerklæringen Kandidaten skal vite at kunden har informasjonsplikt om egen helse, og hvorfor helseerklæring må oppgis til foretaket.	Fakta
3.1.6 Fullmakt fra kunden Kandidaten skal vite at kunden i sin helseerklæring gir foretaket samtykke til å innhente helseopplysninger fra andre forsikringsforetak, leger, behandlere og institusjoner og NAV.	Fakta
3.1.7. Behandling av opplysningene Kandidaten skal kjenne til hvordan foretaket anvender de mottatte helseopplysningene, og hvordan foretaket eventuelt innhenter ytterligere opplysninger.	Fakta
3.1.8. Vurderingen Kandidaten skal kjenne at det finnes retningslinjer og kriterier som foretaket legger til grunn for sin vurdering, herunder kjenne til Nemnda for helsevurdering.	Fakta
3.1.9. Beslutningen <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal forstå hvilke mulige utfall helsevurderingen kan få for de forskjellige forsikringsdekningene. Dette kan være pristillegg ved søknad om livsforsikring, reservasjoner og/eller pristillegg ved søknad om andre personforsikringer, eller avslag på søknad om forsikring. 	Fakta Forståelse

<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal forstå at utfallet av helsevurderingen kommuniseres direkte til forsikrede, og at foretaket plikter å gi en saklig begrunnelse for resultatet ved avvikende vurdering (pristillegg, reservasjon og avslag). 	
<p>3.1.10. Kundens klagemuligheter</p> <p>Kandidaten skal kjenne til hvilke klageinstanser som finnes, og hvordan kunden skal gå frem for å fremme sin klage.</p>	Fakta
<p>3.1.11. ROFF</p> <p>Kandidaten skal kjenne til ROFF (Register over forsikringsøkere og forsikrede), herunder formålet, hvilken informasjon som registreres og sletteregler.</p>	Fakta

EMNEOMRÅDE 4: REGELVERK FOR PERSONFORSIKRINGSKANDIDATE

Oversikt og bakgrunn:

Emneområdet omhandler regelverk og avtaler som Kandidaten må kjenne til og ha kunnskap om i sin kontakt med kunder. Sentralt står lov om forsikringsavtaler (FAL), som har til hensikt å styrke kundenes rettigheter. FAL fjerde del om personforsikring gjelder i denne fagplanen. FAL tredje del gjelder i fagplanen for skadeforsikring. Loven inneholder spesielle regler for avtaler på forsikringsrettens område. Generelle avtalerettslige regler (se fagplanen for tverrgående emner) vil også ha betydning for forsikringsavtaler. Det er viktig at Kandidaten har god innsikt i FAL, både for å kunne oppfylle de krav lovgiver har pålagt, og for å unngå at en selv eller andre pådrar seg erstatningsansvar/straffansvar.

Innen individuell personforsikring har foretakene utarbeidet en bransjeavtale som regulerer ansvarsforhold ved flytting av forsikringer mellom foretakene. Avtalen har frivillig tilslutning.

Regelverk består av to fagemner:

- 4.1. Forsikringsavtaleloven for personforsikring
- 4.2. Bransjenormer og bransjeavtaler

Antall oppgaver på kunnskapsprøven: 10

Emneområdet gjelder for: Personforsikring. Lov om forsikringsformidling gjelder også skadeforsikring, og Kandidater med autorisasjon i Skadeforsikring får dermed fritak for dette fagemnet.

Fagemne 4.1. Forsikringsavtaleloven for personforsikring

Beskrivelse

Forsikringsavtaleloven er en spesiallov på avtalerettens område. Alminnelige avtalerettslige regler utfyller loven. Loven består av fem deler. Første, annen og femte del gjelder for både skadeforsikring og personforsikring. I tillegg har tredje del særregler om skadeforsikring og fjerde del særregler for personforsikring. Loven er som en hovedregel ufravikelig med unntak for forsikring av store virksomheter. Fagemnet omhandler de delene av FAL som er relevant for personforsikring, se 5.1.1.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
4.1.1. Skillet mellom skadeforsikring/ personforsikring Kandidaten skal vite at forsikringsavtaleloven skiller mellom skadeforsikring og personforsikring. Personforsikring er regulert i første, annen, fjerde og femte del av FAL.	Fakta
4.1.2. Kollektive forsikringer Kandidaten skal vite at forsikringer tegnet av arbeidsgiver til fordel for en nærmere angitt gruppe personer, eller gruppelivsforsikringer gjennom en fagforening/organisasjon, er kollektive forsikringer. Særregler for slike forsikringer finnes i FAL kap. 19. Herunder skal kandidaten kjenne til forskjellen på en individuell og kollektiv avtale.	Fakta
4.1.3. Innledende bestemmelser <ul style="list-style-type: none">• Kandidaten skal ha oversikt over forskjellen på forsikret, forsikringstaker og foretak. Kandidaten skal forstå hvilke roller hver enkelt har (FAL § 10-2), hvem som har rett til å styre over forsikringen, og hvem som har krav på eventuell erstatning (FAL § 15-1 til FAL § 15-9).• Kandidaten skal forstå forskjellen på kapitalforsikring, livrenteforsikring og pensjonsforsikring (FAL § 10-2 c-e).	Fakta Forståelse
4.1.4. Avtaleinngåelse – spesielt om foretakets informasjonsplikt <ul style="list-style-type: none">• Kandidaten skal kjenne til hvilken standardisert informasjon foretaket plikter å gi kunden før selve kjøpet av forsikringen i henhold til FAL kapittel 1C.• Kandidaten skal i forbindelse med avtaleinngåelsen/kjøp av forsikring, kunne anvende FAL § 11-1. Lovbestemmelsene pålegger foretaket å gi bestemt informasjon til kunder i forbindelse med kjøpet.• Kandidaten skal forstå at foretaket har rådgivnings- og informasjonsplikt ved tegning, herunder skal kandidaten forstå hvorfor plikten etter FAL fjerde del er utvidet i forhold til tingforsikringer.• Kandidaten skal vite at kandidat av personforsikring innebærer et ansvar for å avdekke kundens forsikringsbehov.	Fakta Forståelse

<ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite hvordan vesentlige begrensninger og pristillegg skal informeres til forsikringstaker i forbindelse med kjøpet (FAL § 1C-9) • Kandidaten skal kjenne til hvilken informasjon forsikringstaker har krav på i forsikringstiden (FAL § 11-2). 	
<p>4.1.5. Forsikringsavtalen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite når foretakets ansvar begynner å løpe (FAL § 12-1). • Kandidatens skal kjenne til hvilke regler som gjelder for avbrytelse av et forsikringsforhold, både fra forsikringstaker og foretakets side (FAL §§ 12-3 og 12-4). • Kandidaten skal vite at det er noe som heter midlertidig dekning av livsforsikring (FAL § 12-11) og at foretaket ikke uten saklig grunn kan nekte forsikring (FAL § IB-3). 	Fakta
<p>4.1.6. Alminnelige forutsetninger for foretakets ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite at foretaket har informasjonsplikt (FAL § 13-1) og at forsikringstaker har plikt til å gi riktige opplysninger om risiko (FAL § 13-2). • Kandidaten skal kjenne til at foretaket kan ha rett til å påberope mangelfulle helseopplysninger og hvilke konsekvenser dette kan ha. (FAL §§ 13-2 - 13-4, FAL § 13-13). • Kandidaten skal kjenne til at det for sykeforsikringer og uføreforsikringer kan avtales symptomklausuler (FAL § 13-5, 2.ledd). 	Fakta
<p>4.1.7. Premien</p> <p>Kandidaten skal vite at betalingsfrist på en personforsikring skal være minst én måned fra varsel er sendt (FAL § 14-1). Dersom forsikringstaker ikke betaler, må det sendes nytt premievarsel med 14 dagers frist for at foretaket skal bli fri for ansvaret (FAL § 14-2 1- ledd).</p>	Fakta
<p>4.1.8. Disposisjon over forsikringen og retten til foretakets ytelser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite at dersom forsikringstaker ikke har disponert over forsikringen, gjelder reglene i annet til sjetten ledd i § 15-1 (FAL § 15-1 2-ledd). • Kandidaten skal ha oversikt over reglene rundt begunstiging (FAL §§ 15-2 til 15-6). 	Fakta
<p>4.1.9. Forholdet til fordringshaver</p> <p>Kandidaten skal vite at en personforsikring har kreditorvern (FAL § 16-1), men at dette på visse vilkår kan omgjøres (FAL § 16-2).</p>	Fakta

4.1.10. Erstatningsoppgjør, foreldelse

- Kandidaten skal ha kjennskap til at FAL kap.18 gir regler for at den som vil kreve erstatning fra foretaket, har opplysningsplikt. Foretaket kan også be om samtykke til å innhente taushetsbelagte opplysninger.
- Kandidaten skal kjenne til meldefristbestemmelsene i § 18-5 og foreldelsesreglene i § 18-6.

Fakta

Fagemne 4.2. Bransjenormer og bransjeavtaler

Beskrivelse:

Foretakene kan seg imellom ha inngått avtaler, om hvordan det forsikringsrettslige regelverket kan gjennomføres, på en effektiv og kundevennlig måte. Avtalene er ikke bindende for kundene.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
4.2.1. Bransjenormen God skikk for personforsikring Kandidaten skal kunne bruke bransjenormen God skikk på forhold som angår personforsikring (ref. kommentarutgaven i God skikk spesifisert for personforsikring).	Fakta Forståelse Anvendelse
4.2.2. Avtale om rett til gjenopptak ved flytting av individuelle personforsikringer <ul style="list-style-type: none">• Kandidaten skal kjenne til bransjeavtalen om retten til gjenopptak og fravikelse av symptomklausuler ved flytting av tilsvarende personforsikringer med helsevurdering mellom forsikringsforetak.• Kandidaten skal forstå betingelsene for rett til gjenopptak. Kandidaten skal vite når kunden kan si opp forsikring i gammelt foretak uten å bli stående uforsikret ved avslag eller unntak i nytt foretak.	Fakta Forståelse

Finansnæringens Autorisasjonsordninger

Post PB 2572 Solli, 0202 Oslo **Besøk** Hansteens gt. 2, Oslo
Telefon +47 23 28 42 00 **Web** www.finaut.no **E-post** post@finaut.no